

Kwaliteitskaart anti-pestprotocol

Kaart	Anti-pestprotocol
Verantwoordelijke	Team Het Palet
Geëvalueerd	

Achtergrond

Wij willen leerlingen, leraren en ouders duidelijkheid geven hoe pesten wordt voorkomen en hoe wij handelen wanneer er gepest wordt. Door dit protocol te volgen ontstaat er een samenwerking tussen alle betrokkenen: leraar, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.

Pesten komt helaas overal ter wereld voor, het is een wereldwijd probleem en heeft ook binnen scholen de nodige aandacht nodig. Als school zijn wij gelukkig ook wettelijk verplicht om pesten aan te pakken en te voorkomen. Het uitgangspunt vanuit ons is dat we willen dat iedereen zich veilig voelt en met plezier naar school gaat. Daarom stimuleren wij positief gedrag en een positieve omgang met elkaar. Wij treden direct op als een kind zich gepest voelt, de leerkracht en/of ouders dit constateren. Het anti-pestprotocol treedt dan in werking.

Aanpak

Belang anti-pest protocol:

Met dit anti-pestprotocol willen wij als school aan ouders en leerlingen laten zien dat wij pesten serieus nemen, hoe wij pesten willen voorkomen en aanpakken.

Wij zorgen ervoor dat deze informatie bij iedereen die bij ons op school werkt bekend is en wordt gehanteerd in pestsituaties.

Met het direct optreden tegen pesten geven wij als school een duidelijk signaal af aan leerlingen dat pesten niet wordt getolereerd. Dit zal als positief effect hebben dat de veiligheidsbeleving van de leerlingen zal toenemen.

Wat wordt er onder pesten verstaan:

Voorop gesteld dat als een kind "plagen" als "pesten" ervaart, wij dit serieus nemen en hier altijd over in gesprek met de betrokken leerlingen.

Pesten is iets anders dan plagen. Bij plagen heb je te maken met twee gelijkwaardige partijen. Bij pesten kan het slachtoffer zich niet verdedigen. Pesten is voor een kind heel bedreigend en komt regelmatig voor.

Wanneer een kind niets zegt, kan het soms lang duren voor je erachter komt dat een kind wordt gepest.

Vaak merk je wel aan het gedrag van het kind dat er iets aan de hand is. Er zijn verschillende vormen van pesten. Hieronder worden slechts enkele voorbeelden genoemd:

- Pesten met woorden: vernederen, schelden, dreigen, belachelijk maken, een bijnaam geven, gemene briefjes schrijven.
- Fysiek: slaan, spugen, duwen, schoppen, laten struikelen.
- Intimidatie: achterna lopen, dwingen tot bepaalde handelingen.
- Isolatie: nooit uitnodigen voor leuke dingen, links laten liggen tijdens het speelkwartier.
- Stelen of vernielen van bezittingen: fietsbanden lek steken.
- Cyberpesten.

De verschillende rollen bij pesten

Bij pesten heb je te maken met drie partijen: de zondebok, de pestkop en de meelopers. De zondebok is het slachtoffer van de pesterijen. De pestkop is de aanstichter en de meelopers doen mee om erbij te horen of om niet het risico te lopen ook slachtoffer te worden.

Pesten voorkomen

Pesten komt overal voor waar de gelegenheid hiervoor wordt gegeven. Er is altijd wel een slachtoffer te vinden, want in elke groep zitten kinderen die een beetje anders zijn dan anderen. In de praktijk blijkt dat in een groep waar veel aandacht wordt besteed aan de onderlinge relaties tussen kinderen, pesten niet of minder vaak voorkomt. Kinderen krijgen dan de mogelijkheid om te zijn wie ze zijn. Er is wederzijds respect en vertrouwen tussen alle betrokkenen. Op Het Palet wordt in iedere groep veel aandacht besteed aan het pedagogisch klimaat. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, aanpak van ruzies etc. komen aan de orde. Dit doen we door middel van verschillende werkvormen: coöperatieve werkvormen, kringgesprekken, regels en afspraken maken, rollenspellen, groepsopdrachten enz. tijdens de methode lessen van De Vreedzame School en daarbuiten.

In de bijlage zijn tips voor leerkrachten en tips voor ouders te vinden. Deze zijn zowel voor het voorkomen als voor het aanpakken van pesten te gebruiken.

Pestaanpak

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

1. Er eerst zelf (samen) pratend uit te komen.
2. Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het recht en de plicht om het probleem aan een meester of juf voor te leggen. (Dit wordt door de leerkracht duidelijk gecommuniceerd naar het kind).
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van deze ruzies/pesterijen tussen dezelfde leerlingen volgen consequenties en wordt de vertrouwenspersoon op de hoogte gesteld.
4. Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling(en) die pest/ruzie maakt. De fases van consequenties treden in werking. Het voorval wordt in Parnassys (belangrijk: inzet anti-pestprotocol) genoteerd. Bij iedere melding omschrijft de leerling de toedracht, met een aanvulling van de leerkracht. Bij de tweede melding (of eerder, ter beoordeling van de leerkracht) worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de zondebok en begeleidt de pester, indien nodig met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties

De consequenties zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar gedrag. De begeleiding wordt beschreven in een handelingsplan (nog afspreken met elkaar hoe en waar):

Fase 1: De leerkrachten maken zelf keuzes voor gepaste consequenties bijv:

- Één of meerdere pauzes binnen blijven;
- Nablijven om 14.30 uur, totdat alle kinderen naar huis vertrokken zijn;
- Een schriftelijke stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem;
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt;
- Afspraken maken met pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een bepaalde periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2:

- Een gesprek met alle betrokken ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Zie bijlage 1. De leerkracht heeft alle activiteiten vastgelegd in Parnassys (bij belangrijk: anti-pestprotocol). De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er deskundige hulp ingeschakeld worden zoals 't Past, de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk buiten de groep te plaatsen, binnen de school.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. (Zie protocol schorsen en verwijderen: stichting Fluvium).

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten? Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken;
- De leerling in laten zien dat je ook op andere manieren kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie;
- Het gepeste kind in laten zien waarom de pester pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Complimenteren of belonen wanneer de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling;
- Het gepeste kind niet overbeschermen. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten kan toenemen;
- Inschakelen van hulp intern of extern (SMW) voor bijv. sociale vaardigheidstraining enz.

Begeleiding van de pester

- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten;
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste leerling;
- Excuses aan laten bieden;
- Inleven in het kind. Wat is de oorzaak van het pesten?
- In laten zien welke sterke kanten de gepeste heeft;
- In laten zien welke sterke kanten de pester heeft;
- Complimenteren of belonen wanneer de leerling zich anders/beter opstelt;
- Contact tussen school en ouders. Elkaar informeren en overleggen;
- Inschakelen van hulp intern of extern. Sociale vaardigheidstraining enz.

Begeleiding van de meelopers

- Praten over hun rol bij het pesten;
- Samen zoeken naar de reden van het meelopen;
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste leerling;
- Praten over mogelijke oplossingen en hun bijdrage hieraan;
- Samen werken aan oplossingen.

Bijlagen

[Tips voor ouders](#)

[Tips voor leerkrachten](#)
